

Statlig RegnskapsStandard 1

Presentasjon av virksomhetsregnskapet

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	2
Mål	2
Virkeområde.....	2
Definisjoner	3
Kvalitative egenskaper ved virksomhetsregnskapet	4
Virksomhetsregnskapet	5
Innhold i resultatregnskapet	5
Innhold i balanseoppstillingen	6
Klassifisering av eiendeler	7
Klassifisering av gjeld	7
Virksomhetskapital.....	8
Noteopplysninger	8
Regnskapsprinsipper	8
Øvrige noteopplysninger	8
Sammenligningstall.....	9
Konsistent presentasjon.....	9
Identifisering av et virksomhetsregnskap.....	9
Åpningsbalanse	10
Formål og utarbeidelse	10
Forenklinger ved utarbeidelse av åpningsbalanse	11
Godkjenning	11
Ikrafttredelse.....	11
Vedlegg 1 Oppstillingsplan for resultatregnskapet	12
Vedlegg 2 Oppstillingsplan for balansen	13
Appendiks.....	15
Endringer fra tidligere utgave	15

Innledning

De statlige regnskapsstandardene (SRS) inneholder regler om hvordan statlige virksomheter som følger disse, skal utarbeide og presentere sitt virksomhetsregnskap. De statlige regnskapsstandardene gir et grunnlag for å fremskaffe bedre oversikt over statens inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld, og forvaltningen av ressursene virksomheten disponerer. Regnskapsstandardene er fastsatt av Finansdepartementet med hjemmel i reglement for økonomistyring i staten § 3.

Denne standarden er én av et sett statlige regnskapsstandarder for virksomheter som fører periodisert virksomhetsregnskap, jf. rundskriv R-114 fra Finansdepartementet. Virksomheter som utarbeider virksomhetsregnskapet i henhold til de statlige regnskapsstandardene, skal benytte alle standardene.

Virkeområdet for de statlige regnskapsstandardene er alle statlige forvaltningsorganer, herunder departementer, jf. reglement for økonomistyring i staten § 2. Forvaltningsorganer omfatter ordinære statlige forvaltningsorganer (“bruttobudsjetterte virksomheter”), forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (“nettobudsjetterte virksomheter”) og statens forvaltningsbedrifter. Disse er heretter kalt virksomheter. Standardene kan også benyttes ved forvaltning av statlige fond. Forvaltningsbedriftene skal følge reglene i de statlige regnskapsstandardene som gjelder for bruttobudsjetterte virksomheter der ikke annet er omtalt spesifikt for forvaltningsbedriftene.

Regnskapsreglene i SRS kommer i tillegg til de bestemmelser som er gitt om bokføring og rapportering i reglement for økonomistyring i staten og bestemmelser om økonomistyring i staten av 12. desember 2003 med senere endringer. SRS kan aldri legitimere disposisjoner som ligger utenfor de fullmakter virksomheten er gitt.

I denne standarden er **fet skrift** benyttet for å fremheve hovedprinsippene, men all tekst har samme autoritet.

Mål

Målet med denne standarden er å regulere hvordan statlige virksomheter skal presentere virksomhetsregnskapet i henhold til SRS.

Virkeområde

- 1. Denne standarden skal brukes ved presentasjon av virksomhetsregnskapet for virksomheter som utarbeider virksomhetsregnskapet i henhold til SRS.**
2. Dersom det oppstår forhold som er av en slik art at de ikke er dekket av bestemmelsene i denne standarden, må spørsmål om den regnskapsmessige behandlingen tas opp med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Definisjoner

3. Følgende begreper brukes i denne standarden:

Periodiseringsprinsippet: Virkningen av transaksjoner og andre hendelser regnskapsføres som inntekter, kostnader, eiendeler eller gjeld når de inntreffer i samsvar med de grunnleggende regnskapsprinsippene, uavhengig av tidspunktet for inn- og utbetalinger.

De statlige regnskapsstandardene bygger på følgende grunnleggende regnskapsprinsipper:

Transaksjonsprinsippet: Transaksjoner skal regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Opptjeningsprinsippet: Inntekt skal resultatføres når den er opptjent.

Sammenstillingsprinsippet: Utgifter skal kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Motsatt sammenstilling: Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres – det vil si i samme periode som kostnadene påløper. Sammenstillingsprinsippet blir brukt for inntekter og ikke for kostnader.

Utgifter knyttet til inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer til virksomheten skal kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Forsiktighetsprinsippet: Urealiserte tap skal resultatføres.

Regnskapsestimater: Ved usikkerhet skal det brukes beste estimat, på bakgrunn av den informasjon som er tilgjengelig når virksomhetsregnskapet avlegges.

Kongruensprinsippet: Alle inntekter og kostnader skal resultatføres. Virkning av endring av regnskapsprinsipp og korrigerende av feil i tidligere årsregnskap skal føres direkte mot virksomhetskapskapital, avregninger eller statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, avhengig av hvilken regnskaplinje prinsippendringen eller feilen påvirker.

Prinsippanvendelse: Virksomhetsregnskapet skal utarbeides etter ensartede prinsipper, som skal anvendes konsistent over tid.

Eiendeler er ressurser som kontrolleres av en virksomhet som følge av tidligere hendelser som forventes å tilføre virksomheten fremtidige økonomiske fordeler eller økt tjenestepotensiale. Fremtidige økonomiske fordeler kan stamme fra bruken av eiendelene, for eksempel i form av økte inntekter eller reduserte kostnader, eller fra avhending av eiendelene. Økt tjenestepotensiale innebærer at virksomheten får bedre forutsetninger for å utføre samfunnsoppdraget mer effektivt.

En **finansiell eiendel** er enhver eiendel som er:

- a) kontanter
- b) et egenkapitalinstrument i et annet foretak
- c) en kontraktsmessig rett til å
 - i. motta kontanter eller en annen finansiell eiendel fra et annet foretak
 - ii. bytte finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser med et annet foretak på vilkår som kan være gunstige for virksomheten

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte).

Gjeld er en plikt for virksomheten som oppstår som en følge av tidligere hendelser, hvis oppgjør forventes å føre til en strøm av økonomiske ressurser ut fra virksomheten.

Vesentlighet: Utelatelse eller feilaktige opplysninger om inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld anses som vesentlige dersom de hver for seg eller samlet kan påvirke økonomiske beslutninger som tas av brukere på grunnlag av virksomhetsregnskapet. Vesentlighet avhenger av utelatelsens eller den feilaktige opplysningens størrelse og art vurdert ut ifra de rådende omstendighetene. Inntekten, kostnaden, eiendelen eller gjeldens størrelse eller art, eller en kombinasjon av disse, kan være en avgjørende faktor.

Periodens aktiviteter er alle aktiviteter som foretas som en del av virksomhetens tjenesteproduksjon eller omsetning av varer eller tjenester.

Gjennomstrømningsposter er inntekter og utgifter som ikke inngår som en del av virksomhetens driftsinntekter og driftskostnader. Dette er inntekter som virksomheten krever inn og som avregnes direkte med statskassen som for eksempel skatter og avgifter. På kostnadssiden er dette midler som virksomheten utbetaler til eksterne mottakere som for eksempel tilskudd og stønader.

Balansedagen er den siste dagen i regnskapsperioden.

Virkelig verdi tilsvarer det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse kan gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter.

Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det vil koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel.

Kvalitative egenskaper ved virksomhetsregnskapet

- 4. En korrekt presentasjon av virksomhetsregnskapet krever at regnskapsinformasjonen presenteres på en måte som sikrer:
 - a) forståelighet

- b) relevans
 - c) vesentlighet
 - d) pålitelighet
 - e) innhold fremfor formalia
 - f) forsiktighet
 - g) fullstendighet
 - h) sammenlignbarhet
 - i) rettidighet
 - j) avveining mellom kost-nytte
5. **Virksomhetsregnskapet skal gi et dekkende bilde av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld.** Kravet om å gi et dekkende bilde innebærer at det kan være nødvendig å gi tilleggsinformasjon utover det som følger av de statlige regnskapsstandardene slik at all relevant informasjon om virksomhetens inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld, fremgår av virksomhetsregnskapet. Tilleggsinformasjonen kan gis ved å legge til regnskapslinjer, noter eller ved omtale i ledelseskomentarene.

Virksomhetsregnskapet

6. **Et fullstendig virksomhetsregnskap skal bestå av følgende:**
- a) **resultatoppstilling**
 - b) **balanseoppstilling**
 - c) **noteopplysninger, herunder omtale av anvendte regnskapsprinsipper**
- Nettobudsjetterte virksomheter skal også utarbeide en kontantstrømoppstilling i samsvar med SRS 2 Kontantstrømoppstilling.**
7. Virksomhetsregnskapet skal presenteres i norske kroner.
8. **Regnskapsåret er kalenderåret. Virksomheten skal utarbeide et virksomhetsregnskap minst en gang per år.**

Innhold i resultatregnskapet

9. **Virksomhetens resultatregnskap skal presenteres i samsvar med oppstillingsplanen i vedlegg 1 til denne standarden. Virksomheten kan slette regnskapslinjer som ikke inneholder beløp. Resultatregnskapet skal likevel alltid inneholde overskriftene a til f:**
- a) **driftsinntekter**
 - b) **driftskostnader**
 - c) **driftsresultat**
 - d) **finansinntekter og finanskostnader**
 - e) **resultat av periodens aktiviteter**
 - f) **avregninger og disponeringer**
 - g) **driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter**
 - h) **innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten**
 - i) **tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten**

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten og tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten er gjennomstrømningsposter som presenteres i egne avsnitt adskilt fra virksomhetens drift. Dersom virksomheten ikke har innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten eller tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten, kan overskriftene slettes ved presentasjon av virksomhetsregnskapet.

10. Virksomheten skal supplere resultatregnskapet med flere overskrifter og regnskapslinjer dersom en statlig regnskapsstandard eller andre regler og retningslinjer krever det, eller når det er nødvendig for å gi et dekkende bilde av virksomhetens økonomiske stilling.
11. For inntekter eller kostnader som er uvanlige og/eller uregelmessige og som er av stor betydning for vurdering av virksomhetens økonomiske stilling skal det gis særskilte opplysninger på egen linje i resultatoppstillingen, i tillegg til noter.
12. Virksomheten skal vise en mer detaljert spesifikasjon av den enkelte regnskapslinje i note til resultatregnskapet når dette følger av krav i de statlige regnskapsstandardene.

Innhold i balanseoppstillingen

13. **Virksomhetens balanse skal presenteres i samsvar med oppstillingsplanen i vedlegg 2 til denne standarden. Virksomheten skal skille mellom anleggsmidler og omløpsmidler i balanseoppstillingen. Tilsvarende skal det skilles mellom langsiktig og kortsiktig gjeld. Virksomheten kan slette regnskapslinjer som ikke inneholder beløp. Balanseoppstillingen skal likevel alltid inneholde overskriftene a til f og i til n:**
 - a) immaterielle eiendeler
 - b) varige driftsmidler
 - c) finansielle anleggsmidler
 - d) beholdninger av varer og driftsmateriell
 - e) fordringer
 - f) bankinnskudd, kontanter og lignende
 - g) fordringer ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer
 - h) fordringer og beholdninger ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer
 - i) virksomhetskapsital
 - j) avregninger
 - k) utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)
 - l) avsetning for langsiktige forpliktelser
 - m) annen langsiktig gjeld
 - n) kortsiktig gjeld
 - o) gjeld ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer
 - p) gjeld ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer

Fordringer ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer, fordringer og beholdninger ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer, gjeld ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer og gjeld ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer presenteres i egne avsnitt adskilt fra virksomhetens drift. Dersom

virksomheten ikke har fordringer ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer, fordringer og beholdninger ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer, gjeld ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer eller gjeld ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer, kan overskriftene slettes ved presentasjon av virksomhetsregnskapet.

14. Virksomheten skal supplere balanseoppstillingen med flere overskrifter og regnskapslinjer dersom en statlig regnskapsstandard eller andre regler og retningslinjer krever det, eller når det er nødvendig for å gi et dekkende bilde av virksomhetens økonomiske stilling.
15. Virksomheten skal vise en mer detaljert spesifikasjon av den enkelte regnskapslinje i note til balanseoppstillingen når dette følger av krav i de statlige regnskapsstandardene.

Klassifisering av eiendeler

16. **Anleggsmidler er betydelige eiendeler som er anskaffet til varig eie eller bruk i virksomheten. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, kan ikke klassifiseres som anleggsmidler.**
17. En virksomhet skal klassifisere en eiendel som omløpsmiddel i følgende tilfeller:
 - a) virksomheten forventer å realisere eiendelen, eller har til hensikt å selge eller forbruke den, i virksomhetens ordinære driftssyklus
 - b) virksomheten primært holder eiendelen for omsetning
 - c) når eiendelen er en fordring som ikke faller inn under a) og virksomheten forventer å realisere den innen tolv måneder etter balansedagen eller transaksjonstidspunktet
 - d) eiendelen er kontanter eller kontantekvivalenter
18. Dersom virksomhetens anvendelse/utnyttelse av en eiendel endres, skal den omklassifiseres.

Klassifisering av gjeld

19. En virksomhet skal klassifisere en forpliktelse som kortsiktig i følgende tilfeller:
 - a) virksomheten forventer å gjøre opp forpliktelsen i virksomhetens ordinære driftssyklus
 - b) forpliktelsen forfaller til oppgjør innen tolv måneder etter balansedagen eller transaksjonstidspunktet. Første års avdrag på langsiktig gjeld kan klassifiseres som langsiktig gjeld.
 - c) virksomheten ikke har en ubetinget rett til å utsette oppgjøret av forpliktelsen i minst tolv måneder etter balansedagen

Når en virksomhet er i brudd med betingelser i en langsiktig låneavtale kan dette medføre at forpliktelsen forfaller til betaling tidligere enn ett år etter balansedagen. Dersom forpliktelsen forfaller til slik førtidig betaling er

hensikten med lånet endret og forpliktelsen klassifiseres som kortsiktig. Dette gjelder likevel ikke dersom långiver, etter balansedagen og før virksomhetsregnskapet fastsettes, innrømmer en betalingsutsettelse på minst tolv måneder regnet fra balansedagen.

Andre forpliktelser skal klassifiseres som langsiktige. All langsiktig gjeld skal omtales i note.

Virksomhetskapsital

20. **Virksomhetskapsital kan bare opptjenes etter fullmakt fra Stortinget. Nettobudsjetterte virksomheter og statens forvaltningsbedrifter anses å ha slik fullmakt.**
21. Nettobudsjetterte virksomheter kan bare opptjene virksomhetskapsital fra inntekt fra oppdrag. Resultat av inntekt fra oppdrag skal disponeres til virksomhetskapsital.

Noteopplysninger

Regnskapsprinsipper

22. **En virksomhet skal gi opplysninger om anvendte regnskapsprinsipper for vesentlige transaksjoner og andre hendelser. Opplysningene skal være spesifikt tilpasset virksomheten, virksomhetens drift og situasjon.**
23. I omtalen av regnskapsprinsipper skal det opplyses at virksomhetsregnskapet er avlagt i samsvar med de statlige regnskapsstandardene.
24. Endringer i prinsippanvendelsen skal opplyses om og begrunnes.

Øvrige noteopplysninger

25. **Notene til regnskapsoppstillingene skal**
 - a) **presentere de noteopplysningene som de statlige regnskapsstandardene krever**
 - b) **gi opplysninger som ikke er presentert i regnskapsoppstillingene, men som er nødvendige for å gi et dekkende bilde**
26. Notene til regnskapsoppstillingene skal presenteres på en systematisk måte. Hver linje i resultatregnskapet og balansen skal inneholde referanser til alle noter med informasjon om den aktuelle linjen.
27. Notene skal gi de opplysninger som er nødvendige for å bedømme virksomhetens resultat og balanse, og som ikke fremgår av virksomhetsregnskapet for øvrig.
28. Feil i virksomhetsregnskapet kan ikke korrigeres ved omtale i noter eller i annet forklarende materiale. Korrigerende av feil i tidligere års virksomhetsregnskap er omtalt i SRS 3 Prinsippendring, estimatendring og korrigerende av feil.

Sammenligningstall

29. **Sammenligningstall for foregående regnskapsperiode skal vises i tilknytning til hver regnskapslinje og i noter. Sammenligningstall i resultatregnskapet kan utelates når regnskapet avlegges etter SRS for første gang, eller dersom en statlig regnskapsstandard tillater at slik informasjon utelates.**

Konsistent presentasjon

30. En virksomhet skal beholde samme presentasjon og klassifisering av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld i virksomhetsregnskapet fra én regnskapsperiode til den neste, med mindre:
- a) en betydelig endring i arten av virksomhetens drift medfører at en annen presentasjon eller klassifisering ville vært mer egnet
 - b) de statlige regnskapsstandardene krever en endring av presentasjonen
31. Når presentasjonen eller klassifiseringen av inntekter, kostnader, eiendeler eller gjeld i et virksomhetsregnskap endres, skal virksomheten omklassifisere sammenligningstall med mindre det ikke er praktisk mulig. Når sammenligningstall omklassifiseres, skal virksomheten opplyse om følgende:
- a) arten av omklassifiseringen
 - b) størrelsen på det som omklassifiseres
 - c) årsaken til omklassifiseringen
32. Ved endring av sammenligningstall er det de omarbeidede tallene som skal vises som tall for foregående periode, og ikke de regnskapstall som formelt ble fastsatt for foregående regnskapsperiode.
33. Dersom det ikke er praktisk mulig å omarbeide sammenligningstall, skal virksomheten begrunne hvorfor sammenligningstallene ikke er omarbeidet og angi hvilke regnskapslinjer som ikke er sammenlignbare.
34. Eiendeler og forpliktelser kan ikke presenteres netto med mindre en statlig regnskapsstandard krever det eller tillater det.
35. Inntekter og kostnader kan ikke utlignes (nettoføres) med mindre en statlig regnskapsstandard krever det eller tillater det.

Identifisering av et virksomhetsregnskap

36. **En virksomhet skal identifisere hver av oppstillingene i virksomhetsregnskapet samt notene på en tydelig måte, og skille dem fra annen informasjon i**

årsrapporten. I tillegg skal en virksomhet gi følgende informasjon:

- a) navnet på den rapporterende virksomhet og enhver navndring siden foregående balansedag
- b) tidspunkt for balansedagen og perioden som dekkes av virksomhetsregnskapet
- c) eventuell avrunding som er benyttet ved presentasjon av beløp i virksomhetsregnskapet

Åpningsbalanse

Formål og utarbeidelse

37. **Formålet med åpningsbalansen er å gi et dekkende bilde av virksomhetens eiendeler, gjeld og eventuelle virksomhetskapital, og å danne et grunnlag for fremtidig måling av kostnader knyttet til utførelsen av samfunnsoppdraget.**
- 37A. Åpningsbalanse skal utarbeides når en virksomhet som tidligere utarbeidet sitt årsregnskap etter kontantprinsippet, går over til også å utarbeide en oppstilling av virksomhetsregnskapet i henhold til SRS som del av sitt årsregnskap.
38. Virksomheten må kartlegge hvilke eiendeler den disponerer og hvilke av disse som skal verdsettes og presenteres i åpningsbalansen.
39. **Omløpsmidler skal i åpningsbalansen verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.**
40. **Finansielle anleggsmidler verdsettes til virkelig verdi.**
41. **Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler skal i åpningsbalansen verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi. Immaterielle eiendeler under utførelse og varige driftsmidler under utførelse skal i åpningsbalansen verdsettes til anskaffelseskost.** For nærmere om verdsettelse av anleggsmidler i åpningsbalansen vises det til vedlegg til SRS 17 Anleggsmidler.
42. **Åpningsbalansen skal være basert på pålitelig informasjon, være fullstendig samt være tilstrekkelig dokumentert.**
43. **Virksomhetsleder er ansvarlig for å utarbeide åpningsbalansen etter kravene i de statlige regnskapsstandardene (SRS).**
44. **Åpningsbalansen avlegges ved at virksomhetsleder signerer denne.** Dersom virksomheten har eget styre må det avklares med overordnet departement om hele styret eventuelt styreleder, skal signere åpningsbalansen i tillegg til virksomhetsleder.

Åpningsbalansen skal presenteres etter oppstillingsplan for balansen, jf. vedlegg 2, med tilhørende noter. Til åpningsbalansen skal det utarbeides et dokumentasjonsnotat

som for alle eiendeler og gjeld viser hvilke vurderinger som er lagt til grunn ved klassifisering og verdsettelse, og sentrale valg virksomheten har foretatt.

Forenklinger ved utarbeidelse av åpningsbalanse

45. I åpningsbalansen kan det gjøres følgende unntak fra kravet om å føre virkning av prinsippending direkte mot virksomhetskapital, avregninger eller statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, avhengig av hvilken regnskapslinje prinsippendingen påvirker:
- a) Virksomhetene kan velge å ikke balanseføre egeninnsats knyttet til utvikling av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som er ferdigstilt og under utvikling før tidspunktet for åpningsbalansen.
 - b) Virksomheter som ikke velger forenklet metode for klassifisering av leieavtaler kan velge å klassifisere alle leieavtaler som er inngått før tidspunktet for åpningsbalansen som operasjonelle leieavtaler.
46. Som en praktisk tilpasning kan verdien av programvare som er anskaffet mer enn 5 år før balansedagen, settes til kroner null.
47. Som en praktisk tilpasning er det ikke krav om å balanseføre kunstverk og museumsgjenstander som er ervervet før tidspunktet for etablering av åpningsbalansen.

Godkjenning

48. **Åpningsbalansen skal godkjennes av overordnet departement. Godkjent åpningsbalanse skal foreligge senest ved avleggelse av årsregnskapet for det første året virksomheten utarbeider virksomhetsregnskapet etter SRS.**
49. Godkjenningen innebærer at departementet påser at det foreligger en åpningsbalanse etter oppstillingsplan for balansen med noter og et dokumentasjonsnotat som viser hvilke vurderinger som er lagt til grunn.
50. Åpningsbalansen skal godkjennes av overordnet departement i form av en godkjenningserklæring eller annet egnet dokument.

Ikrafttredelse

51. **Denne regnskapsstandarden gjelder for regnskapsår som starter 1. januar 2026 og senere.**

Vedlegg 1 Oppstillingsplan for resultatregnskapet

Note 20x2 20x1

Driftsinntekter

Inntekt fra bevilgninger
 Inntekt fra tilskudd og overføringer
 Inntekt fra gebyrer
 Salgs- og leieinntekter
 Andre driftsinntekter
Sum driftsinntekter

Driftskostnader

Varekostnader
 Lønnskostnader
 Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
 Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
 Andre driftskostnader
Sum driftskostnader

Driftsresultat**Finansinntekter og finanskostnader**

Finansinntekter
 Finanskostnader
Sum finansinntekter og finanskostnader

Resultat av periodens aktiviteter**Avregninger og disponeringer**

Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)
 Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)
 Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)
Sum avregninger og disponeringer

Driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter

Gebyrinntekt krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter
 Avregning gebyrinntekt krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter
Sum driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Avgifter og gebyrer direkte til statskassen
 Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskudd til andre
 Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Vedlegg 2 Oppstillingsplan for balansen

EIENDELER	Note	20x2	20x1
------------------	------	------	------

A. Anleggsmidler**I Immaterielle eiendeler**

Programvare og lignende rettigheter
 Immaterielle eiendeler under utførelse
Sum immaterielle eiendeler

II Varige driftsmidler

Tomter, bygninger og annen fast eiendom
 Maskiner og transportmidler
 Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende
 Anlegg under utførelse
 Infrastruktureiendeler
Sum varige driftsmidler

III Finansielle anleggsmidler

Investeringer i aksjer og andeler
 Obligasjoner
 Andre fordringer
Sum finansielle anleggsmidler

Sum anleggsmidler**B. Omløpsmidler****I Beholdninger av varer og driftsmateriell**

Beholdninger av varer og driftsmateriell
Sum beholdning av varer og driftsmateriell

II Fordringer

Kundefordringer
 Opptjente, ikke fakturerte inntekter
 Andre fordringer
Sum fordringer

III Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd
 Kontanter og lignende
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende

Sum omløpsmidler**Sum eiendeler drift****C. Omløpsmidler ved innkrevingsvirksomhet og tilskuddsforvaltning****I Fordringer ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer**

Fordringer ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten
Sum fordringer ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer

II Fordringer og beholdninger ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer

Fordringer ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten
 Beholdninger av driftsmateriell
Sum fordringer og beholdninger ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer

Sum omløpsmidler ved innkrevingsvirksomhet og tilskuddsforvaltning**Sum eiendeler**

STATENS KAPITAL OG GJELD	Note	20x2	20x1
---------------------------------	------	------	------

D. Statens kapital**I Virksomhetskapi tal**

Opptjent virksomhetskapi tal

*Sum virksomhetskapi tal***II Avregninger**

Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)

Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)

*Sum avregninger***III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)**

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Ikke inntektsført bevilgning

*Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)***Sum statens kapital****E. Gjeld****I Avsetning for langsiktige forpliktelser**

Avsetninger langsiktige forpliktelser

*Sum avsetning for langsiktige forpliktelser***II Annen langsiktig gjeld**

Øvrig langsiktig gjeld

*Sum annen langsiktig gjeld***III Kortsiktig gjeld**

Leverandørgjeld

Skyldig skattetrekk og andre trekk

Skyldige offentlige avgifter

Avsatte feriepenger

Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)

Mottatt forskuddsbetaling

Annen kortsiktig gjeld

*Sum kortsiktig gjeld***Sum gjeld****Sum statens kapital og gjeld drift****F. Gjeld ved tilskuddsforvaltning og innkrevingsvirksomhet****I Gjeld ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer**

Bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)

Gjeld ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

*Sum gjeld ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer***II Gjeld ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer**

Gjeld ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

*Sum gjeld ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer***Sum gjeld ved tilskuddsforvaltning og innkrevingsvirksomhet****Sum statens kapital og gjeld**

Appendiks

- Status: Statlig regnskapsstandard
- Forholdet til NRS: Det er ikke utarbeidet en norsk standard for oppstillingsplanene for resultatregnskap og balanse. Norsk regnskapspraksis er basert på de obligatoriske oppstillingsplanene i regnskapslovens kapittel 6.
- Oppstillingsplanene for resultatregnskap og balanse i SRS 1 følger strukturen i regnskapslovens kapittel 6.
- Kravene til noteopplysninger er forenklet i forhold til regnskapslovens kapittel 7.
- Forholdet til IPSAS: Innholdsmessig er det stor grad av samsvar mellom IPSAS 1 Presentation of Financial Statement og SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet.

Endringer fra tidligere utgave (2024)

- Det er gjort endringer i punkt 13 på bakgrunn av at det er lagt til nye regnskapslinjer i balanseoppstillingen, se nærmere omtale av endringer i vedlegg 2. Teksten som gjelder gjennomstrømningsposter er noe forenklet.
- Det er lagt til et nytt punkt 37A som beskriver i hvilke tilfeller det skal utarbeides en åpningsbalanse etter SRS. Etter endringen regulerer standarden også *når* det skal utarbeides åpningsbalanse, ikke bare hvordan dette skal gjøres. Reguleringen innebærer at det ikke er krav om utarbeidelse av åpningsbalanse i andre situasjoner enn ved en virksomhets overgang fra utarbeidelse av årsregnskapet etter kontantprinsippet til utarbeidelse etter SRS.
- Endringer i vedlegg 2 Oppstillingsplan for balansen:
 - Det er lagt til et nytt avsnitt: *Fordringer og beholdninger ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer*. Avsnittet er lagt til på eiendelssiden, og det er plassert nedenfor avsnittet om Fordringer ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer.
 - Det er lagt til et nytt avsnitt: *Gjeld ved innkrevingsvirksomhet og andre overføringer*. Avsnittet er lagt til under Statens kapital og gjeld, og det er plassert nedenfor avsnittet om Gjeld ved tilskuddsforvaltning og andre overføringer.
 - Det er lagt til overskrifter og sumlinjer for gjennomstrømningsposter i balansen, både for eiendeler og for statens kapital og gjeld.
 - Endringene i oppstillingsplanen har ført til at tidligere bokstavnummerering på statens kapital og gjeld er endret.
 - Den tekstlige beskrivelsen av regnskapslinjene for gjennomstrømningsposter er noe forenklet.

Endringer fra tidligere utgave (2022)

- Det er gjort endringer i punkt 37 hvor begrepet forpliktelser er erstattet med gjeld.
- Det er gjort endringer i punkt 41 som presiserer hvordan immaterielle eiendeler under utførelse og varige driftsmidler under utførelse skal verdsettes ved utarbeidelse av åpningsbalansen.
- Det er gjort en endring i vedlegg 2 Oppstillingsplan for balansen under punkt E.III (*på dette tidspunktet D.III*), hvor regnskapslinjen «Skyldig skattetrekk» har endret navn til «Skyldig skattetrekk og andre trekk».

Endringer fra tidligere utgave (2020)

- Det er tatt inn en ny overskrift i resultatoppstillingen, SRS 1 punkt 9, ny bokstav g) Driftsinntekt krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter. Tilsvarende er gjort i Vedlegg 1 Oppstillingsplan for resultatregnskapet hvor det er tatt inn et nytt avsnitt. Overskriften kan slettes om det ikke er en tilhørende regnskapslinje med beløp.

Endringer fra tidligere utgave (2018)

- Under overskriften Åpningsbalanse er det tatt inn et nytt punkt 45 om forenklinger ved utarbeidelse av åpningsbalansen:
 - I åpningsbalansen kan det gjøres følgende unntak fra kravet om å føre virkning av prinsippendring direkte mot virksomhetskaptal, avregninger eller statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, avhengig av hvilken regnskapslinje prinsippendringen påvirker:
 - a) Virksomhetene kan velge å ikke balanseføre egeninnsats knyttet til utvikling av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som er ferdigstilt eller under utvikling før tidspunktet for åpningsbalansen.
 - b) Virksomheter som ikke velger forenklet metode for klassifisering av leieavtaler kan velge å klassifisere alle leieavtaler som er inngått før tidspunktet for åpningsbalansen som operasjonelle leieavtaler.
- Under overskriften Åpningsbalanse er forenklinger ved utarbeidelse av åpningsbalansen som tidligere har stått i vedlegg 1 til SRS 17 Anleggsmidler tatt inn i SRS 1 i punkt 46 og 47:
 - Punkt 46: Som en praktisk tilpasning kan verdien av programvare som er anskaffet mer enn 5 år før balansedagen, settes til kroner null. –
 - Punkt 47: Som en praktisk tilpasning er det ikke krav om å balanseføre kunstverk og museumsgjenstander som er ervervet før tidspunktet for etablering av åpningsbalansen.

Endringer fra tidligere utgave (2015)

- Navnet på standarden er endret fra Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse til Presentasjon av virksomhetsregnskapet.
- I avsnittet for definisjoner er tidspunkt for resultatføring av utgifter knyttet til inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer til virksomheten tatt inn. Videre er begrepene statens kapital, gjennomstrømningsposter, virkelig verdi og gjenanskaffelsesverdi definert.
- Det er presisert at kongruensprinsippet er en del av grunnleggende regnskapsprinsipper i SRS.
- Begrepet rettvise bilde er erstattet med dekkende bilde.
- Omtale av formål, utarbeidelse og godkjenning av åpningsbalanse er samlet og tatt inn i SRS 1.
- Endringer i oppstillingsplan for resultatregnskap (vedlegg 1):
 - I avsnittet for tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten er regnskapslinjen Utbetalinger av tilskudd til andre endret til Tilskudd til andre.
 - Det er presisert i standarden at dersom virksomheten ikke har innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten eller tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten, kan overskriftene slettes ved presentasjon av virksomhetsregnskapet.
- Endringer i oppstillingsplan for balanse (vedlegg 2):
 - I avsnittet for anleggsmidler er regnskapslinjen Forskning og utvikling slettet (del A, punkt I). Endringen er en følge av nytt punkt 11 i SRS 17 Anleggsmidler.
 - I avsnittet for omløpsmidler er det opprettet en ny overskrift Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer (del B, punkt IV). Endringen er en følge av at det ikke lenger er krav om å presentere innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten etter kontantprinsippet. Det er presisert i standarden at dersom virksomheten ikke har fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten kan overskriften slettes ved presentasjon av virksomhetsregnskapet.
 - I avsnittet for statens kapital del C, punkt III er overskriften endret fra Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler til Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Her presenteres regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, og ny regnskapslinje Ikke inntektsført bevilgning.
 - I avsnittet for gjeld del D, punkt III er teksten på regnskapslinjen Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte) endret til Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte).
 - I avsnittet for gjeld er det opprettet en ny overskrift Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer (del D, punkt IV). Endringen er en følge av at det ikke lenger er krav om å presentere tilskuddsforvaltning og andre overføringer til staten etter kontantprinsippet. Det er presisert i

standarden at dersom virksomheten ikke har gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten kan overskriften slettes ved presentasjon av virksomhetsregnskapet

Endringer fra tidligere utgave (2013)

- Kontantstrømoppstilling er ikke lengere en del av et fullstendig virksomhetsregnskap etter SRS for bruttobudsjetterte virksomheter. Nettobudsjetterte virksomheter skal utarbeide kontantstrømoppstillingen som en del av et fullstendig virksomhetsregnskap etter SRS.
- Det er presisert at nettobudsjetterte virksomheter bare kan opptjene virksomhetskapskapital fra inntekt fra oppdrag.
- Endringer i oppstillingsplan for resultatregnskap (vedlegg 1):
 - Gevinst ved avgang av anleggsmidler er ikke lengere en egen regnskapslinje.
 - Avsnittet inntekter fra eierandeler i selskaper mv. er tatt ut.
 - Avsnittet avregninger har endret navn til avregninger og disponeringer.
 - Avsnittet periodens resultat (til virksomhetskapskapital) er slettet og satt inn som en regnskapslinje under avsnittet avregninger og disponeringer med betegnelsen disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital).
- Endringer i oppstillingsplan for balanse (vedlegg 2):
 - Det er satt inn en egen regnskapslinje for immaterielle eiendeler under utførelse.
 - Det er satt inn en egen regnskapslinje for infrastruktureiendeler.
 - Regnskapslinjen beredskapsanskaffelser er slettet.
 - Regnskapslinjen forskudd til leverandører er slettet.
 - Regnskapslinjen varebeholdninger er endret til beholdning av varer og driftsmateriell.
 - Det er opprettet et nytt avsnitt i balansen som benevnes statens kapital. I dette avsnittet inngår virksomhetskapskapital, avregninger og statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.
 - Avsnittene innskutt virksomhetskapskapital og opptjent virksomhetskapskapital er slått sammen til ett avsnitt med betegnelsen virksomhetskapskapital.
 - Navnet på avsnittet avregning med statskassen endres til avregninger.
 - Regnskapslinjen ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte) er flyttet til kortsiktig gjeld.
 - Forpliktelsen ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler er flyttet til statens kapital og omtales som statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Endringer fra tidligere utgave (2011)

- Standarden er oppdatert som følge av nye krav til årsregnskap i bestemmelser om økonomistyring i staten per 18. september 2013.
 - Innledningen er endret slik at det framgår tydelig at et virksomhetsregnskap i henhold til SRS er en del av virksomhetens avlagte årsregnskap.

- Kravet om å presentere et utdrag av rapporteringen til statsregnskapet er opphevet, og all omtale i standarden og tidligere vedlegg 3 Oppstillingsplaner for utdrag av rapporteringen til statsregnskapet, er tatt ut. Denne informasjonen dekkes av oppstilling av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen som er en del av det avlagte årsregnskapet.
- Kravet om å utarbeide ledelseskomentarer er tatt ut, da dette kravet nå ligger i bestemmelser om økonomistyring i staten og gjelder for hele årsregnskapet.
- Begrepet “dekkende bilde” byttet ut med “rettvise bilde” (punkt 10 i standarden).
- Tidligere punkt 27, om virksomheter som unntaksvis endrer regnskapsår, er tatt ut.
- Tidligere punkt 12 og 32 er opphevet og tatt ut fra standarden.
- I punkt 33 er det presisert at forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) og forvaltningsbedrifter har fullmakt til å opptjene virksomhetskapskapital.
- Det er gjort tekstlige forbedringer i standarden.
- Oversikt over endringer inneholder nå kun endringer fra forrige utgave av standarden.
- Det er gjort følgende endringer i vedlegg 1 Oppstillingsplan for resultatregnskapet:
 - Regnskapslinjen Gebyrer er endret til Inntekt fra gebyrer.
 - Regnskapslinjen Tilskudd og overføringer er endret til Inntekt fra tilskudd og overføringer.
 - I avsnittene for innkrevingsvirksomhet og tilskuddsforvaltning er overføringer til/fra staten tatt med i navn på overskrifter og regnskapslinjer.
 - Regnskapslinjen Overføringer til statskassen er endret til Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet.
 - Regnskapslinjen Overføringer fra statskassen til tilskudd til andre er endret til Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning.

Endringer fra tidligere utgave (2010)

- Følgende endringer er gjort i avsnittet driftsinntekter i vedlegg 1 Oppstillingsplan for resultatregnskapet:
 - Regnskapslinjen ”Gebyrer og lisenser” er endret til ”Gebyrer”.
 - Regnskapslinjen ”Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer” er endret til ”Tilskudd og overføringer”.
 - Regnskapslinjen ”Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner” er endret til ”Gevinst ved avgang av anleggsmidler” og flyttes en linje ned under ”Salgs- og leieinntekter”.

Endringer fra tidligere utgave (2009)

- Vedlegg 4 Grunnkontorramme for statlige virksomheter utgår fra standarden. Statlige virksomheter skal i stedet fra 1.1.2011 benytte standard kontoplan for statlige

- virksomheter, jf. rundskriv R-102 Fastsettelse og bruk av standard kontoplan for statlige virksomheter.
- Begrepet ”ordinære aktiviteter” nederst i punkt 4 er endret til ”periodens aktiviteter”, slik at det blir samsvar med det begrepet som benyttes i vedlegg 1, Oppstillingsplan for resultatregnskapet.
 - Siste avsnitt under punkt 28 om resultatregnskapets oppstillingsplan er tatt ut. Identisk tekst var tidligere skrevet to ganger i standarden, både under punkt 28 og i punkt 29. Teksten fremgår nå bare av punkt 29, og er skrevet i uthevet format